

Ikt.sz.: KUB-40/69-2/2015.

KUB-14/2015. sz. ülés
(KUB-36/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Külügyi bizottságának**
2015. június 3-án, 11 óra 8 perckor
az Országház főemelet 55. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása</i>	5
<i>A napirend elfogadása</i>	5
<i>A Bolgár Köztársaság, a Horvát Köztársaság, Magyarország és az Osztrák Köztársaság között a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértések miatt alkalmazott jogkövetkezmények határon átnyúló végrehajtásának elősegítéséről szóló megállapodás alapján kötött Adminisztratív és Technikai Végrehajtási Megállapodás kihirdetéséről, valamint ezzel összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló T/4823. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	5
<i>Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló T/4730. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	6
<i>Tájékoztató Magyarország szomszédságpolitikájáról</i>	8
<i>Potápi Árpád János államtitkár tájékoztatója.....</i>	<i>8</i>
<i>Kalmár Ferenc András miniszteri biztos tájékoztatója</i>	<i>14</i>
<i>Kérdések, észrevételek</i>	<i>16</i>
<i>Kalmár Ferenc András miniszteri biztos válaszai</i>	<i>22</i>
<i>Potápi Árpád János államtitkár válaszai.....</i>	<i>24</i>
<i>Egyebek</i>	28
<i>Az ülés berekesztése</i>	28

Napirendi javaslat

1. A Bolgár Köztársaság, a Horvát Köztársaság, Magyarország és az Osztrák Köztársaság között a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértések miatt alkalmazott jogkövetkezmények határon átnyúló végrehajtásának elősegítéséről szóló megállapodás alapján kötött Adminisztratív és Technikai Végrehajtási Megállapodás kihirdetéséről, valamint ezzel összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/4823. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
2. Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/4730. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
3. Tájékoztató Magyarország szomszédságpolitikájáról

Előterjesztők:

Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség államtitkára

Kalmár Ferenc András miniszteri biztos, Külgazdasági és Külügyminisztérium

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Németh Zsolt** (Fidesz), a bizottság elnöke

Balla Mihály (Fidesz), a bizottság alelnöke

Bartos Mónika (Fidesz)

Csöbör Katalin (Fidesz)

Dr. Hoffmann Rózsa (KDNP)

Helyettesítési megbízást adott

Csenger-Zalán Zsolt (Fidesz) Balla Mihálynak (Fidesz)

Dr. Tilki Attila (Fidesz) Csöbör Katalinnak (Fidesz)

Dr. Hoffmann Rózsa (KDNP) megérkezéséig Bartos Mónikának (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Csizi Réka, a bizottság munkatársa

Korányi Noémi, a bizottság szakmai tanácsadója

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Stauber Péter főosztályvezető (Belügyminisztérium)

Juhász Mária főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség államtitkára

Kalmár Ferenc András miniszteri biztos, Külgazdasági és Külügyminisztérium

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 8 perc)

Az ülés megnyitása

NÉMETH ZSOLT (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Tisztelt Bizottság! Megkezdjük ülésünket. Nagy tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat, a szakértőket, a sajtó megjelent képviselőit és minden jelenlevőt.

Bejelentem a helyettesítéseket: Balla Mihály Csenger-Zalán Zsoltot, Bartos Mónika Hoffmann Rózsát, Csöbör Katalin Tilki Attilát helyettesíti. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

A napirend elfogadása

A napirendet megküldtük. Három napirendi pontunk van. Van-e ezzel kapcsolatban bárkinek kérdése. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, felteszem szavazásra: ki támogatja a napirendet? *(Szavazás.)* Egyhangú. Köszönöm szépen.

A Bolgár Köztársaság, a Horvát Köztársaság, Magyarország és az Osztrák Köztársaság között a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértések miatt alkalmazott jogkövetkezmények határon átnyúló végrehajtásának elősegítéséről szóló megállapodás alapján kötött Adminisztratív és Technikai Végrehajtási Megállapodás kihirdetéséről, valamint ezzel összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló T/4823. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

1. napirendi pontunk a Bolgár Köztársaság, a Horvát Köztársaság, Magyarország és az Osztrák Köztársaság között a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértések miatt alkalmazott jogkövetkezmények határon átnyúló végrehajtásának elősegítéséről szóló megállapodás alapján kötött Adminisztratív és Technikai Végrehajtási Megállapodás kihirdetéséről, valamint ezzel összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat. Tisztelettel köszöntöm dr. Stauber Péter főosztályvezető urat a Belügyminisztérium részéről.

Tisztelt Bizottság! Dönteni fogunk a részletes vita első szakaszáról, s amennyiben nem lesz módosító javaslat – és úgy tűnik, hogy nincs –, a részletes vita második szakaszáról is. Ennek érdekében most megadom a szót dr. Stauber Péternek. Parancsoljon!

DR. STAUBER PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Az önök előtt fekvő törvényjavaslat egy meglehetősen technikai – ami a címében is szerepel – megállapodás, amely a 2012 végén kötött és a Ház által a 2012. évi CLXX. törvénnyel már ratifikált megállapodás adminisztratív és technikai rendelkezéseit önti formába. Igazából csak annyi oka van, hogy törvényi jogforrási szint szükséges ehhez, mert személyes adatkezelésre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz. Ezenkívül minimális jogharmonizációs tartalma is van, európai uniós irányelvre való hivatkozásokat módosít, pontosít a hazai háttérjogszabályokban. Az általános vita lezajlott, a Honvédelmi és Rendészeti bizottság is tárgyalta. Tekintettel az önök zsúfolt napirendjére én ennél bővebb bevezetővel nem készültem, de bármilyen kérdésre nagyon szívesen válaszolok a legjobb tudásom szerint.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azt még meg kell kérdeznem öntől, hogy tárca- vagy kormányálláspontot képvisel-e.

DR. STAUBER PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): Mivel a kormány jóváhagyta a törvényjavaslat benyújtását és módosító javaslat nem érkezett hozzá, ezért azt hiszem mondhatom, hogy pillanatnyilag kormányálláspontra képviselek.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kinek van kérdése, hozzászólása? *(Nincs jelentkező.)*

A házszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatból áll a részletes vita első szakasza. Ez alapján teszem fel szavazásra. Kérdezem, támogatja-e a bizottság, hogy megfelel a házszabály (1) bekezdésében foglaltaknak a javaslat. Kérem, szavazzunk! Ki támogatja? *(Szavazás.)* Egyhangú. Köszönöm szépen.

Amennyiben nincs módosító javaslat és hozzászólás, a részletes vita második szakaszáról, a vita lezárásáról is szavazunk. Ki támogatja a vita lezárását? *(Szavazás.)* Egyhangú. Köszönöm szépen.

Külön kell döntenünk a jelentés elfogadásáról és benyújtásáról. Erről is szavazunk. Ki támogatja? *(Szavazás.)* Egyhangú. Köszönöm szépen.

Megköszönöm Stauber Péter úrnak a megjelenést.

Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló T/4730. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

2. napirendi pontunk a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat. Az előterjesztő képviselőjében köszöntöm Juhász Mária főosztályvezető-helyettes asszonyt az NGM-ből. Önt is szeretném kérni arra, hogy nyilatkozzon, tárca- vagy kormányálláspontra képvisele-e.

JUHÁSZ MÁRIA főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tárcaálláspontra.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A 44. § (1) bekezdése alapján a házszabály szerinti megfelelésről fogunk az első körben szavazni. Ez azt jelenti, hogy megfelel az Alaptörvény szerinti általános tartalmi és formai követelményeknek, valamint a jogrendszer egysége, a nemzetközi jog és a jogalkotás szakmai követelményeinek. Van-e ezzel kapcsolatban hozzászólás? Alelnök úr!

BALLA MIHÁLY (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Szeretnék a bizottsági álláspontra javaslatot tenni az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. számú országgyűlési határozat 44. § (1) bekezdésében foglaltak alapján. Az Országgyűlés Külügyi bizottságának többségi véleménye szerint a kormány az Alaptörvényben lefektetett tartalmi és formai követelményeket betartva készítette elő és nyújtotta be a 2016. évi költségvetési törvényjavaslatot. Szintén az Alaptörvényben meghatározott törvényi szinten került benyújtásra a költségvetési törvényjavaslat, így illeszkedik a jogrendszer egységébe.

A költségvetési törvényjavaslat nemzetközi jogból és európai uniós jogból eredő kötelezettséget nem sért. A 2016. évi költségvetési törvényjavaslat megfelel a jogalkotás szakmai követelményeinek, melyet a közigazgatási egyeztetések során az igazságügyi tárca is megerősített.

A Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezet költségvetése a minisztérium közelmúltában átalakult, a klasszikus diplomácia mellett a magyar gazdasági érdekek külföldön történő érvényesítését is magába foglaló feladatrendszerének megfelel, a támogatás a minisztérium zavartalan működésére megfelelő fedezetet biztosít. A minisztérium alapvető feladatára, a külképviseleti hálózat működtetésére fordítható

összeg évről évre nő, és lehetővé teszi, hogy a magyar külgazdasági érdekek érvényesítése érdekében minden egyes külképviseleten dolgozzon ezzel foglalkozó szakdiplomata. A támogatás lehetővé teszi, hogy a 2015 márciusában meghirdetett déli nyitási stratégia jegyében Magyarország megerősítse pozícióit Latin-Amerikában, Afrikában, Ázsiában és a csendes-óceáni térségben.

Összességében kijelenthető, hogy a Külgazdasági és Külügyminisztérium 2016-ra tervezett, a korábbi évekhez képes jelentős mértékben növekvő költségvetése elegendő a tárca kiszámítható finanszírozásához és a külgazdasági központú külpolitika érvényesítéséhez. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Ki kíván hozzászólni? *(Nincs jelentkező.)* Felteszem szavazásra: a házszabály 44. §-ának való megfelelést ki támogatja a bizottság részéről? *(Szavazás.)* Egyhangú. Köszönöm szépen.

Áttérünk a módosító javaslatokra. A 152. számú ajánlási pontban szereplő módosító javaslatról kérdezem az előterjesztő képviselőjét. Tessék parancsolni!

JUHÁSZ MÁRIA főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Kicsit tessék indokolni, ha lehetséges!

JUHÁSZ MÁRIA főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium): A módosító indítvány megszüntetné a Miniszterelnökségben lévő Nemzetstratégiai Kutató Intézetet, amelyet 2013-ban hozott létre a kormány. Az intézet olyan feladatokat lát el, amelyekre álláspontunk szerint továbbra is szükség van, így a megszüntetésével nem tudunk egyetérteni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottságot, hogy ki támogatja a módosító javaslatot. *(Szavazás.)* Nincs ilyen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* Hét. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Ilyen sincs. Megállapítom, hogy a bizottság 7 nem szavazattal nem támogatja a módosító javaslatot.

A 191. számú ajánlási pontban szereplő módosító javaslatról kérdezem a kormány képviselőjének álláspontját.

JUHÁSZ MÁRIA főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja a javaslatot.

ELNÖK: A kormányzati kommunikációval kapcsolatos feladatok átcsoportosítását javasolja az indítvány. Kérdés, hozzászólás van-e? *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Ki nem támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság 7 szavazattal egyhangúlag nem támogatja a módosító javaslatot.

A 810. számú pontban egy rendkívül fontos módosító javaslat szerepel. Németh Zsolt képviselő javasolja a Külgazdasági és Külügyminisztérium felügyelete alá tartozó szervek szakmai programjai támogatásának a terhére a Demokrácia Központ Közalapítvány támogatásának 160 millió forinttal való megemelését. Kérdezem a kormány álláspontját.

JUHÁSZ MÁRIA főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő támogatja a javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdés, hozzászólás van-e? *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Felteszem szavazásra: ki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság 7 igen szavazattal egyhangúlag támogatja a javaslatot.

A 815. számú javaslatot Demeter Márta képviselő asszony nyújtotta be. Kérdezem a kormány álláspontját.

JUHÁSZ MÁRIA főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: A keleti partnerséghez kapcsolódó fejlesztési programok támogatását érinti. Felteszem szavazásra: ki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* Nincs ilyen. Ki nem támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* Hét. Megállapítom, hogy a bizottság 7 nem szavazattal, igen szavazat és tartózkodás nélkül elutasította a módosító javaslatot.

A 816. pontban Schiffer András és Szél Bernadett módosító javaslata szerepel. Kérdezem a kormány álláspontját.

JUHÁSZ MÁRIA főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Hozzászólás, kérdés van-e? *(Nincs jelentkező.)* Ki nem támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag nem támogatja a javaslatot.

Az ajánlási pontok végére értünk.

Most a részletes vitát lezáró bizottsági módosító javaslat benyújtásáról kell szavaznunk. Ki támogatja ezt a javaslatot? *(Szavazás.)* A bizottság 7 igen szavazattal egyhangúlag támogatja. Köszönöm szépen.

A részletes vita lezárásáról külön kell szavaznunk. Ki támogatja? *(Szavazás.)* Ez is egyhangú. Köszönöm szépen.

A részletes vitáról szóló jelentések elfogadásáról és benyújtásáról is szavaznunk kell. Ki támogatja? *(Szavazás.)* Egyhangú.

Köszönjük szépen főosztályvezető-helyettes asszonynak a megjelenést. A napirendi pont tárgyalását lezárom.

Tájékoztató Magyarország szomszédságpolitikájáról

Áttérünk a 3. napirendi pontunkra: tájékoztató Magyarország szomszédságpolitikájáról. Nagy tisztelettel köszöntöm Potápi Árpád államtitkár urat és Kalmár Ferenc miniszteri biztos urat, egykori és jelenlegi képviselőtársainkat. Nagyon örülök annak, hogy erre a tájékoztatóra sor kerül. A Külügyi bizottság fontosnak tartja, hogy a szomszédságpolitikára ilyen-olyan-amolyan megközelítésből rálássunk és arról rendszeresen eszmecsere folytassunk.

Azt javaslom, hogy elsőként hallgassuk meg államtitkár urat, azt követően pedig miniszteri biztos urat, akinek a kinevezéséhez szeretnék gratulálni. Ezt követően bizottsági kérdések és hozzászólások következnek. Köszöntöm Szávay István képviselő urat a napirendi pont keretében. Ha a javaslatom elfogadható, így indulnánk el. Államtitkár úr, megadom a szót.

Potápi Árpád János államtitkár tájékoztatója

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Sok szeretettel köszöntöm önöket, és köszönöm szépen a meghívásukat. Annál is inkább nagy örömmel tettem eleget a meghívásnak, mert napra pontosan éppen tíz évet

dolgoztam ebben a bizottságban. Abban az időben a határon túli magyarság dolgait még ez a bizottság először mint Külügyi bizottság, utána pedig mint Külügyi és határon túli magyarok bizottsága látta el.

Engedjék meg, hogy nagyon röviden bemutassam az elmúlt közel egy esztendőt. Tavaly június 15-én kaptam a megbízatásomat és a mostani legfontosabb feladatokat. Először arról szólnék, hogy amikor határon túli magyarságról beszélünk, akkor kikről is beszélünk. Beszélünk egyrészt a diaszpóra, másrészt pedig a Kárpát-medence magyarságáról. A mai beszámolómon alapvetően a Kárpát-medencei magyarságra vonatkozik. Ez a térkép jól mutatja, hogy hol, milyen arányban élnek magyarok a Kárpát-medencében. Ez igazából akkor mutatná meg a változásokat, ha lennének még olyan térképek – de az idő rövideje miatt csak ezt az egyet tettük be – 1910-ből vagy, mondjuk, 1991-ből, amelyek alapján összehasonlításokat végezhetnénk el.

Ezen a térképen látható az, hogy a tömbmagyarság nagyrészt őrzi a magyarságát, viszont a szórványban nagyon jelentős a fogyás. A tömböknél a magyarság fogyása például a Felvidéken jelentős, ahol nagyobb népességmozgások nem voltak. A felvidéki magyarság demográfiai helyzete nagyjából ugyanolyan, mint a többi régióban, ennek ellenére a magyarság aránya a tömbterületeken is csökken. Nyilvánvaló, hogy itt az asszimiláció erősebb, illetve több magyar vallja magát szlováknak, mint az előző évtizedekben. Egyébként a térkép azt mutatja, hogy bár az arányunk és a számunk fogyatkozik, a Kárpát-medencében mégis még mindig a legnagyobb számú nép, nemzet a magyar.

Az elmúlt évben megváltozott az államtitkárság minisztériumi besorolása. Megszűnt a KIM, és az államtitkárság átkerült a Miniszterelnökséghez. A munkámat Wetzl Tamás helyettes államtitkár segíti, valamint Grezsa István miniszteri biztos, aki ebben a témában Lázár János miniszter úr biztosja. A BGA Zrt., a Magyarság Háza és a Nemzetpolitikai Kutatóintézet tartozik hozzánk.

A Bethlen Gábor Alapról nem sokat beszélnék, csak néhány szót mondanék. A bizottság előtt, a Nemzeti összetartozás bizottsága előtt és a parlament előtt is ott volt nemrégiben a 2012-es beszámolója, amit csak jó néhány év csúszással tudtunk megbeszélni. Arra viszont alkalmat adott a parlamenti vita, hogy a nemzetpolitikáról szót tudjunk ejteni. Kilencfős a kollégium, egy négyfős bizottság áll az élén, Lélfi Koppány a vezérigazgató. Az idén 17,62 milliárd forint megy ki nemzetpolitikai támogatásokra a Bethlen Gábor Alapon keresztül a határon túlra.

A Nemzetpolitikai Kutatóintézet 2011 óta működik dr. Kántor Zoltán vezetésével. Egy kisszámú kutatócégről, műhelyről vagy intézetről van szó, viszont a működése annál erősebb és jobb. Az Országgyűléstől kezdve a bizottságokon, szakbizottságokon, a Magyar Állandó Értekezleten, a Diaszpóra Tanácson, a KMKF-en át az államtitkárságig mindannyian közösen tudjuk használni ennek a kutatóintézetnek a munkáit. Ők a munkájukat úgy tudják végezni, hogy a határon túli kutatóműhelyekkel szoros együttműködésben, szinte napi kapcsolatban vannak.

A Magyarság Háza is egy már létező intézmény. Az elmúlt évben annyi változás történt, hogy létrejött a Mi, magyarok látogatóközpont és kiállítás. 2014. október 22-én nyitotta meg Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr. Nagyon sok csoport látogatja. Véleményem szerint egy nagyon színvonalas és jó kiállításról van szó. Talán azon kell közösen változtatnunk, hogy a látogatottsága még magasabb legyen, hogy folyamatosan növeljük a látogatók számát. Aki még nem tudta megnézni, annak ajánlom a figyelmébe.

Nagyon röviden, nem elvéve miniszteri biztos úr kenyerét, rátérnék a kétoldalú viszonyra, és gyorsan áttekintném a szomszédos országokkal meglévő feszültségeket.

Magyar-román viszony. Alapvetően leszögezhetjük, hogy a 2000-es évek közeledése után visszarendeződés tapasztalható a két ország viszonyrendszerében.

Több jel is utal erre, ilyen például a Székely Mikó Kollégium újraállamosítása, a MOGYE-ügy, az, hogy akadályozzák a magyar nyelv használatát a közigazgatásban, vagy az, hogy a magyarság az intézményekben, a hivatali ügyintézés során használhassa az anyanyelvét. Tudjuk, hogy korlátozzák a magyar nevű helynévtáblák kihelyezését, folyamatos atrocitások tapasztalhatók ez ügyben. A nemzeti szimbólumok használatát szintén korlátozzák, illetve akadályozzák. Gondolhatunk itt a székely zászló esetére, illetve a Himnuszra vagy a himnuszokra. Ezenkívül – de erről Kalmár úr fog majd beszélni – igazából nem tudunk előrelépni a kisebbségi vegyes bizottsági területen sem.

Magyar-szlovák viszony. Nyugodtan mondhatjuk, hogy a két ország kapcsolatrendszere az elmúlt időszakban fejlődött, de a nemzetpolitikai területen nem közeledtek az álláspontok. Ilyen például a kettős állampolgárság kérdése. Azt is látjuk, hogy a közoktatási reformok miatt több száz iskolánk került veszélybe. Hozzáteszem, nem lehet egyenlőségjelet tenni a magyar nemzetiségi jogok korlátozása és a leendő iskolabezárások között, mert tudjuk, hogy a demográfiai helyzet ott is a miénkhez hasonló. Azt hiszem, hogy finanszírozási gondok is vannak, de úgy gondolom, azt nem teheti meg a szlovák kormány, hogy a magyar nemzetiség és a magyar párt véleményét nem veszi figyelembe ebben a kérdésben. Ezenkívül a magyar szervezetek pontos álláspontját is ismerni kell, kiemelten gondolok itt a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségére.

A magyar-szerb viszony tekintetében elmondhatjuk, hogy az elmúlt néhány évben jelentősen közeledett a két ország. Ez abból is látható, hogy a magyar nemzetiség szempontjából jelentős előrelépés tapasztalható a Vajdaságban, ami egyrészt annak köszönhető, hogy előrehaladott a szerb uniós előcsatlakozási folyamat, másrészt a két kormány közös erőfeszítéseinek, valamint a VMSZ-nek is köszönhető, amely nagyon megerősítette a pozícióját a Vajdaságban az elmúlt években. Itt ki kell emelnem Pásztor István elnök úr tevékenységét, aki személyében is jelentősen hozzájárult a két ország kapcsolatrendszerében a közeledéshez.

Magyar-ukrán viszony. Órákat lehetne beszélni csak Ukrajnáról, illetve Kárpátaljáról. Most nem ez a téma, viszont látni kell, hogy Kárpátalja tekintetében napi információi vannak a magyar kormánynak, a Nemzetbiztonsági Kabinetnek, a Külügyminisztériumnak, a nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes úrnak, de az államtitkárság munkatársai is folyamatosan ott vannak a területen, és állandóan naprakész információkkal vagyunk ellátva elsősorban a KMKSZ-nek köszönhetően, de elmozdulás tapasztalható az UMDSZ részéről is. Az UMDSZ elnökségében változás történt az elmúlt időszakban, Zubánics László lett az UMDSZ elnöke, aki látja azokat a hibákat, amelyek az előző időszakban megvoltak. Személyében is az tapasztalható, hogy közeledést mutat a KMKSZ, illetőleg Magyarország, a magyar kormány, így az államtitkárság felé is. Nem mennék bele jobban a kárpátaljai helyzet elemzésébe; ha lesznek ezzel kapcsolatos kérdések, szívesen válaszolok rájuk.

Magyar-horvát viszony. Horvátország esetében az egyik legkisebb magyar népcsoportról van szó, ugyanakkor az egyik legjobban megosztott a horvátországi magyarok csoportja. Alapvetően két irányzat van. Úgy látjuk, a HMDK most közelebb került ahhoz, hogy országgyűlési képviselőt tudjon adni a következő választás után. A magyarok alapvetően a Baranya-háromszögben, illetve Eszéktől délre, délkeletre élnek, a számuk már 15 ezer fő alatt van.

Magyar-szlovén viszony. Látszólag a szlovéniai az egyik legjobb helyzetben lévő magyar népcsoport a Kárpát-medencében, legalábbis gazdaságilag a legjobb helyzetben vannak, a nemzetiségi jogok biztosítva vannak számukra, de azt is látni kell, hogy Szlovéniában az az egyik legelmaradottabb térség, ahol a magyarok élnek. Ezenkívül nagyon előrehaladott az asszimiláció folyamata a magyarság körében, más utódállamokhoz hasonlóan nagy az elvándorlás, és az is gond náluk – bár ezt még sok

helyen el lehet mondani, de itt kiemelten –, hogy nincsenek tisztában a törvények adta lehetőségekkel, és nem élnek azokkal a jogokkal a szlovéniai magyarok, mint amikkel élhetnének. A fiatalok nem Magyarországon keresnek munkát, hanem inkább Maribor és Ljubljana felé tendálnak, pedig talán jobb lenne, ha Zala megyében, Szombathelyen vagy Győrben keresnének munkát. Azt gondolom, hogy a magyar szakképzés erősítésével ezen is tudnánk változtatni.

Nemzetpolitikai fórumok. A Magyar Állandó Értekezlet ülése legutóbb tavaly novemberben volt. Minden évben a miniszterelnök úr hívja össze. A MÁÉRT-nak is és a Diaszpóra Tanácsnak is az az egyik kérése, hogy jó lenne előrébb hozni a naptárban ezt az ülést, a Diaszpóra Tanácsnak pedig az a másik kérése, hogy legalább megfigyelőként vagy hallgatóként hadd mehessenek be a MÁÉRT ülésre, hiszen ők Kanadától át Új-Zélandig mindenholnan érkeznek, és akkor lenne lehetőségük arra, hogy Kárpát-medencei magyar politikusokkal találkozzanak, őket hallják, személyes ismeretségeket alakítsanak ki. De csak a Diaszpóra Tanács küldöttei vehetnek részt a MÁÉRT-ülésen, a többiek pedig a terem adta lehetőségek folytán ki vannak szorítva onnan. Azon kellene gondolkoznunk, hogy hogyan tudnánk a kettőt jobban ötvözni és bekapcsolni egymás munkájába. Ezt a zárónyilatkozatot tavaly egyhangúlag fogadtuk el, és a módosító indítványokat megpróbáltuk a zárónyilatkozatba beépíteni.

A Diaszpóra Tanács negyedszer ülésezett tavaly 78 résztvevővel. Az ideit úgy próbáljuk megszervezni, hogy kétnapos ülés legyen. Azokat a kérdéseket, amiket eddig szekcióülésekre vittünk be, a plenáris ülésen tárgyalnánk, mert mindenkit érint, és akiket egy-egy szekcióba kényszerítünk be – az amerikai magyarok, a kanadai magyarok vagy a nyugat-európai magyarok –, azok amúgy is mindig egymással találkoznak, de ők pont arra lennének kíváncsiak, hogy mi a helyzet Dél-Amerikában, Ausztráliában vagy Észak-Amerikában. Az ideit ülést ezeknek az észrevételeknek a figyelembevételével próbáljuk megszervezni. Egyébként szinte napi kapcsolatban állunk a Diaszpóra Tanács tagjaival, egyrészt a Kőrösi Csoma Sándor-program és a Mikes-program kapcsán, másrészt pedig konkrét ügyekben adnak számunkra tanácsokat. Tehát folyamatos az államtitkárság kapcsolata ezekkel a szervezetekkel, illetve vezetőikkel.

Az egyszerűsített honosítási eljárás 2011. január 1-je óta zajlik. Éppen a minap volt öt éve annak, hogy a parlament 2010. május 26-án döntött a kettős állampolgárság támogatásáról. Még meg sem alakult a kormány, amikor már a parlament erről dönthetett. Ezek a számok nem reálisak, mert már 726 ezer fölött vagyunk, szerintem a 730 ezer az, ami reális lenne. Közel 700 ezren tették le az állampolgársági esküt. A vállalásunk az, hogy 2018-ra elérjük az 1 millió főt. Véleményem szerint ez tartható, bár hozzáteszem, az egyszerűsített honosítási eljárás intenzitása csökkent, már nem produkálhatók azok a számok, mint amilyenek az első években, de ez törvényszerű, mert először a tömbmagyarság, a városi lakosság és az, aki érzelmileg is motivált volt és vissza akarta szerezni a magyar állampolgárságot, az első években már visszaszerezte. Most viszont olyan területeken, elsősorban a szórványban kell ezt a folyamatot továbbvinni, ahol idősebbek élnek, nem tudták felkeresni a külképviseleti szerveket, vagy még nem gondoltak rá, vagy fizikailag – betegség és egyéb okok miatt – akadályoztatva vannak, voltak. A konzulátusok tevékenysége – bár nem olyan kiugróak a számok –, munkájuk intenzitása tehát nem csökkent, sőt növekedett az elmúlt időszakban. Most már több száz kilométert kell utazni azért, amiért régebben maguktól mentek be az emberek.

Hadd mondjam el, hogy melyik külképviseleti szervek állnak a folyamat élén: Csíkszereda, Szabadka és Kolozsvár. Szabadka és Kolozsvár szinte ugyanazokat a számokat produkálja, ők végzik a legnagyobb munkát a honosítási eljárásban. De ne felejtsük el a magyarországi szerveket sem, például a kormányhivatalok és az

önkormányzatok segítségét, és ezt szeretném megköszönni mindenkinek, aki ebben a folyamatban részt vesz.

Harmadik éve zajlik a Kőrösi Csoma Sándor-program. Nem akarok hosszan beszélni erről, mert már nagyon sokat beszéltünk róla. Az idén megváltozott a pályázati kiírás. Észrevettük, de a Magyar Diaszpóra Tanács tagjai is jelezték, hogy sokkal jobb lenne, ha a téli félévben zajlana ez a program, mert a gyerekeket elsősorban akkor tudják elérni, amikor iskolába járnak. Bár a nyári programok, táborok szervezésében is részt vettek, de utána a gyerekek, a fiatalok gyakorlatilag elérhetetlenek. Ezért az idén már a téli félévben valósítjuk meg. Akik a déli féltekére mennek, már kiutaztak, ha jól tudom, húszan, ők az elmúlt napokban már elfoglalták az állomáshelyüket. Az ő programjuk az idén hathónapos lesz, mert az idén változtattunk a rendszeren, de nyilván majd az is kilenchnapos lesz. Az északi féltekén kilenchnapos lesz, és augusztus második felében, illetve szeptember elején utaznak ki. Ők nyolcvan lesznek, és Nyugat-Európába, illetve az északi féltekére, a tengerentúlra mennek ki. Az egyéb feltételek nagyjából azonosak az eddigiekkel. Európára jobban próbálunk koncentrálni, s mint ahogy az országoknál látszik, az újonnan létrejött magyar közösségekre is próbálunk odafigyelni. Ez kicsit nehéz, mert a magyar szervezetek ott még sok esetben nem jöttek létre.

A Petőfi Sándor-program egy teljesen új program, amely augusztus 15-ével indul el. A Kárpát-medence magyar szórványaira koncentrálna a program. Feltételeiben hasonló, mint a KCSP, viszont más a területe. Kiegészül ez Bosznia-Hercegovinával, Macedóniával, Dél-Lengyelországgal és Csehországgal azért, mert ott is alapvetően vagy vajdasági, vagy felvidéki magyarok költöztek ki a kommunista és szocialista időszakban. Tehát Kárpát-medencei magyar közösségekről van szó. A szórványra próbálunk odafigyelni.

Mikes Kelemen-program. 12 ösztöndíjast fogunk kiküldeni a következő hetekben-hónapokban annak érdekében, hogy a helyszínen tekintsék át, mi az, amit Magyarországra szeretnének hazaküldeni a programban. Úgy gondolom, hogy ez a program nagyjából kifutóban van. Próbáltuk felkutatni mindazokat a tárgyi emlékeket, amelyek hasznosak lehetnek. A Seuso-kincshez hasonló leleteket még nem sikerült találni, de állítólag sokkal több értékes dolog van a hazajuttatott tárgyak között, mint amire számítottunk.

A Mi, magyarok kiállításáról már beszéltem. Emellett a Magyarság Házában jövő év derekára szeretnénk kialakítani egy magyar emigrációs és diaszpóra központot. Egy hasonló kiállítás lenne, mint az előző. Ennek a pénzügyi feltételeit is sikerült megteremtünk belső forrásokból. Elsősorban az emigrációs magyarokra figyelne oda, és a Mikes-programnak köszönhetően hazajuttatott tárgyakból is lenne lehetőség kiállításra.

Sokat beszélünk arról, hogy a nemzetpolitikának esetlegesen új irányvonalakra lenne szüksége. Én azt gondolom, hogy az eddigi irányvonalakat megtartva kellene továbbfejlődnünk. A továbbfejlődés irányait keressük, bevonva az MTA-t és a KSH-t, valamint más háttérintézményeket is. Ezt a munkát koordinálja az államtitkárság, illetve Kántor Zoltán igazgató úr és munkatársai. De azt biztosnak mondhatjuk, hogy az egyik új irány a gazdaságfejlesztés, hiszen azt kell mondanunk, hogy a szülőföldön való boldogulás egyet jelent azzal, hogy a magyarság meg tud-e élni az ősei lakóhelyén, vagy nem tud megélni. Ha nem tud megélni, akkor már nem elégségesek azok a szimbolikus jelentőségű dolgok, amiket az elmúlt években megteremtettünk, és élnek is velük. Ezért van szükség a gazdaságfejlesztésre, magyar segítséggel. Ide uniós pénzeket is szeretnénk bevonni. A magyarság nagy része egyébként a határok mentén él, mint ahogy a térképen is láthattuk, ezért a határon átnyúló kétoldalú fejlesztési programokba ezen közösségek intézményei, gazdasági vállalkozásai bekapcsolhatók,

ha ügyesek vagyunk. Annak még nem tudtuk megtalálni a módját, hogy a belső-erdélyi vagy a székelyföldi magyarság ebbe hogyan kapcsolható be.

A másik, amivel szintén a gazdaságfejlesztést szorgalmazzuk, illetve segítenénk, a szakképzés erősítése. Az idei tematikus évünk a külhoni szakképzés, a Kárpát-medencei szakképzés éve. Itt láthatók azok az intézmények, ahol magyarul vagy részben magyarul zajlik az oktatás. Az igazabb inkább a részben magyarul lenne. Erdélyben 73, a Felvidéken 40, a Vajdaságban 27, Kárpátalján 6, Horvátországban és Szlovéniában 1-1 ilyen intézmény van. Még akkor is, ha teljesen magyarul zajlik a szakképzés, nem biztos, hogy kimondhatjuk, magyar intézményről van szó, hiszen más a gondolkodás, a szakszavak használata és minden egyéb, mint például a magyarországi szakképzésben. Ez az év lehetőséget teremt arra is, hogy próbáljuk meg közelíteni a magyarországi és az elcsatolt részeken folyó szakképzést. Ez óriási feladat, gyakorlatilag tavaly ősz óta dolgozunk ezen, hiszen a program előkészítése már akkor megkezdődött. Fő együttműködő partnereink az NGM és az FM. S persze más minisztériumok és intézmények is, de ezzel a kettővel a határon túl szinte minden szakképzési fórumon együtt vagyunk ott.

A külhoni magyar koordináló partnerszervezetek elsősorban a pedagógusszövetségek, másrészt pedig az olyan önkormányzati, politikai fórumaink, amelyek jól megszervezik az ottani magyarság életét. Ilyen például a Magyar Nemzeti Tanács és a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség, amelyekkel nagyon jól tudunk együttműködni.

A szakképzés évét december 15-én a Magyarság Házában indítottuk el, aztán az első színhely, ahol voltunk, szimbolikus is lehet, Kárpátalján a II. Rákóczi Ferenc Főiskola, amely egy szakképző, szakoktató intézményt tart fenn. Egy teljesen a magyar kormány által finanszírozott intézményről van szó. A miniszterelnök úr tavaly szeptember 26-án avatta fel. Mi február 18-án voltunk ott, majd március 18-án Magyarokán, aztán áprilisban Horvátországban, Eszéken, utána a felvidéki Karván. Jelenleg Erdélyben zajlanak a szakképzési fórumok, ahol hét ilyen van. A jövő héten szerdán zárul ez a szakképzési fórunsorozat Szovátán, amikor lehetőség lesz arra, hogy a hét erdélyi fórum tapasztalatait le tudjuk vonni. Valószínűleg július 23-án Tusnádfürdőn írjuk alá az NGM-mel, az FM-mel és a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségével az együttműködési megállapodást. Ezek a képek ezt mutatják.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara évek óta zajló programja a Szakma Sztár Fesztivál. Ez az idén is így volt. Államtitkárságunk, illetve a kormány az államtitkárság által 150 külhoni magyar szakképzős diáknak tette lehetővé, hogy eljőjenek Budapestre, az itt-tartózkodásukat és az utazásukat mi finanszíroztuk. Ők még csak nézelődői voltak ennek a rendezvénynek. A jövő évi koordinálásában úgy próbálunk segíteni, hogy esetlegesen már ezek a fiatalok is részt tudjanak venni a rendezvény versenyrészen is.

Milyen más programelemeink vannak még? Ilyen például a szakképzéshez kötődő átjárhatósági ösztöndíj, ami azt jelenti, hogy a szakképzős fiatalok az egyhónapi nyári gyakorlatukat Magyarországon tudják eltölteni. 28 csoport 28 tanárral érkezik Magyarországra, és szakképző intézményekben, illetve ahhoz köthető vállalkozásoknál fogják ezt az egy hónapot eltölteni. Ezek között nyilván vannak mezőgazdasági szakképzők is, mint például a „Gazda lennék!” program. A „Gazda lennék!” program az FM programja, de a határon túl is meghirdettük.

A múlt héten jelent meg a Kárpát-medencei testvérvárosi program nevű pályázati felhívás. Ajánlom mindenkinek a figyelmébe. Van egy uniós pályázat, amelyből testvérvárosi programokra lehet pályázni. Ez rendkívül nehézkes, és általában európai testvérvárosok között működik nagyobb összegekkel. Nagyon lassú a finanszírozása, körülbelül egy évet kell várni a pénzre, és nyilván nagyon kevesen

rúgnak labdába. Ezért gondoltuk azt, hogy a magyar-magyar testvérvárosi kapcsolatokra íránk ki egy pályázatot. Az összeg nem nagy, 2 és félmillió forint, és 100 milliós kerettel. Ebből ötvenegynéhány pályázót tudunk támogatni, viszont ha kettő, három vagy négy település vesz ezen részt, akkor meg tudjuk mozgatni körülbelül 150 település magyarságát. Nem szükséges az, hogy alapvetően Magyarországon legyen a program, de az kell, hogy egy magyarországi gesztorönkormányzat legyen mögötte. Június 1-jével kezdődő programokra lehet pályázni, és gyakorlatilag visszamenőlegesen tudunk majd támogatást nyújtani. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük szépen, államtitkár úr. Miniszteri biztos úr!

Kalmár Ferenc András miniszteri biztos tájékoztatója

KALMÁR FERENC ANDRÁS miniszteri biztos (Külgazdasági és Külügyminisztérium): Köszönöm a szót, tisztelt elnök úr. Először is engedjék meg, hogy megköszönjem a meghívást. Megtiszteltetés számomra itt ülni, ahol az előző ciklusban négy évig tagja voltam ennek a bizottságnak. És megköszönöm elnök úrnak a gratulációt a kinevezésemet illetően. S ha megengedik, egyből bele is vágok a mondandóba, hogy ne húzzuk az időt.

Ez év április 1-jével kaptam a kinevezésemet a KKM-utasításban Szijjártó Péter miniszter úrtól. Ennek a kinevezésnek a hivatalos neve a következő: Magyarország szomszédságpolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri biztos.

Az első dolog nyilván az volt, hogy a titkárságot – nevezzük úgy, hogy a csapatot – meg kellett szervezni. Én úgy gondoltam, hogy a csapatba kell egy nemzetközi jogász, kell egy diplomata, kell egy frissen végzett jogász, valamint egy titkárságvezető vagy asszisztens. Ez mind megvalósult. Jelen pillanatban van még egy külső munkatársunk is. A csapat felállt, és augusztus 20-a körül el is tudjuk kezdeni a munkát. Ma már mindannyian rendezett körülmények között, mármint ledokumentált és jogilag rendezett körülmények között végezzük a munkánkat.

Milyen feladatokat kaptam a kinevezéssel? Az egyik az – bár ez második feladatnak van megjelölve, de talán ez a legfontosabb, és elsősorban ezzel a feladattal kerültem a Külügyminisztériumba –, hogy „részt vesz a szomszédos országokkal közös kisebbségi vegyes bizottságok ülésein”. Jelenleg itt tartunk. Egy ilyen ülésen részt is vettem már, mégpedig a magyar-román vegyes bizottság ülésén. Ennek az ideiglenes társelnöke magyar részről Altusz Kristóf helyettes államtitkár úr. Erről a későbbiekben egy picit részletesebben is fogok majd beszélni. A másik nevesített feladat az, hogy „képviseli Magyarországot, a magyar állampolgárok, valamint a magyar kisebbségek érdekeit a nemzetközi külpolitikai fórumokon, programot készít a határon túli magyar kisebbségek helyzetének javítása érdekében szükséges szomszédságpolitikai intézkedésekről, valamint összehangolja a szomszédságpolitika irányvonalát a kormány nemzetpolitikai és kisebbségpolitikai programjával”.

Ami a programkészítést illeti – engedjék meg, hogy ezzel kezdjem, hiszen még az elején vagyunk –, úgy gondoltuk, az első dolog az volna, hogy átnézzük és értékeljük azokat a kétoldalú szerződéseket, amelyeket az elmúlt években, évtizedekben Magyarország kötött a szomszédos országokkal, valamint azokat a nemzetközi szerződéseket is, amelyek a szomszédainkra és miránk vonatkoznak, vagyis szabályozzák a kapcsolatainkat a szomszédainkkal. Úgy gondoljuk, ezeket értékelni kell, meg kell nézni, hogy mi az, ami ebből megvalósult, mi az, ami nem valósult meg, hogy lássunk egy tiszta képet, amit majd az illetékesek elé fogunk tární, lássuk, hogy hol kell javítani vagy hol kell korrigálni a dolgokon. Ez az, ami a stratégiát illeti. Nyilvánvaló, hogy ennek a vége egy akcióterv lesz.

Ami a nemzetközi fórumokon való részvételt illeti: egyelőre egy ilyen meghívást kaptam. Brüsszelben április vége felé volt egy meghallgatás, amit az európai parlamenti néppárti képviselők egy csoportja kezdeményezett, egy meghallgatás, egy hearing a kisebbségi jogokról. Ezek a képviselők mind tagjai a Kisebbségi Intergroupnak, ami úgy tudom, hogy ez év januárjában kezdett el újra működni az Európai Parlamentben. Ez érdekes volt és nagyon jó volt, hiszen a végén nem úgy záródott le, hogy mindenki fogta magát és szépen hazament, hanem készült egy olyan levél, amit néhány európai parlamenti képviselő aláírt, miután meghallgatott nagyon sok véleményt. Nagyon sikeres volt ez a megmozdulás. Tehát készült egy levél, amelyben kéri az Európai Parlament néppárti frakciójának a vezetését, hogy az Európai Parlament vezetése felé kezdeményezze egy – nevezzük így – kisebbségi minimum kidolgozását, ami Európában kötelező lenne. Erre már nagyon nagy szükség volna. Erre a fórumra nem mint miniszteri biztos, hanem mint az előző ciklusban Európa tanácsi raportőr voltam meghívva, de hát a kettőt nyilvánvalóan kombinálni lehet.

Visszatérnék a kisebbségi vegyes bizottságokra. Kezdjük Romániával, amivel államtitkár úr is kezdte. Csak megerősíteni tudom azt, amit államtitkár úr mondott, de még hozzátennék egy-két dolgot, ami érdekesnek tűnhet. Volt egy Bogdan Aurescu látogatás Budapesten – Bogdan Aurescu jelenleg Románia külügyminisztere –, az előtte való nap pedig összeült a magyar-román kisebbségi vegyes bizottság, mert az volt a román szándék, hogy a két miniszter véglegesítse azt a jegyzőkönyvet, amely 2011 óta nem volt véglegesítve.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Egy maratoni tárgyalás kezdődött. Én 21 éve vagyok a politikában, de 18 órás tárgyaláson még nem vettem részt. Most ez is megtörténhetett, ez sem maradt ki az életemből. 18 órán keresztül tárgyaltunk, szerda déltől másnap reggel 6 óráig. Akkor azért álltunk fel, mert Aurescu miniszter úrnak 9 órakor kezdődött a hivatalos programja, de nem jutottunk a jegyzőkönyv végére. A jegyzőkönyv tehát nem került aláírásra, viszont előjöttek azok a témák, amelyeket államtitkár úr említett. Ezek a MOGYE, a székely régió kérdése, a restitúció, az anyanyelv használata az igazságszolgáltatásban, a kétnyelvű utcatáblák, a prefektusi visszaélések, a szimbólumok használata, a szelektív igazságszolgáltatás, az anyanyelv használata a közigazgatásban, a kisebbségi törvény tíz éve ott áll a parlamentben valamilyen fiókban Bukarestben, a Sapientia Egyetem finanszírozásának a kérdése.

De még előjött valami, amit a sajtó is írt, a Gozsdu Alapítvány kérdése. Ez egy nagyon fontos dolog, ami elég sok vitát kavart, és valószínűleg fog is még kavarni, ugyanis az Ungureanu-kormány aláírt az akkori magyar kormánnyal egy olyan megállapodást, miszerint létrehozunk egy Gozsdu Alapítványt. Ezt magyar részről létre is hoztuk, és a parlament törvényben szabályozta. A románok ezt vitatják. Romániában a szenátus nem ratifikálta ezt a megállapodást, ezért ezt újra akarják tárgyalni. Ők Gozsdu-örökségről beszélnek, mi Gozsdu Alapítványról beszélünk. Azt mondják, olyan nincs, hogy Gozsdu Alapítvány, mert ahhoz két fél kell, és ők nem mentek ebbe bele. A lényeg, hogy ez egy olyan téma, amit a két miniszter megállapodása alapján tovább fognak tárgyalni, és valamilyen megoldást fognak keresni. Majd meglátjuk. Tehát ez a téma napirenden van, és a többi téma is.

Ez után a hosszú kisebbségi vegyes bizottsági ülés után Altusz Kristóf helyettes államtitkár úr még egy napig Bukarestben volt, ahol tovább tárgyaltak, de ott se jutottak a jegyzőkönyv végére. Jelenleg itt tartunk. A jegyzőkönyvek egyeztetése folyik. Bizottsági ülés még nem volt, de majd valószínűleg lesz.

Ebben a másfél hónapban foglalkoztam még – s ez is nagyon fontos – Horvátországgal. Megkeresett a budapesti horvát nagykövet és tolmácsolta a horvát társelnök asszony – aki miniszterhelyettesi rangban van – meghívását Zágrábba. Ez egy informális meghívás volt, amit részünkről megelőzött egy látogatás Eszékre, ahol a

HMDK vezetésével és a laskói iskola igazgatónőjével találkoztunk. Ők felvetették azokat a problémákat, amelyek jelen pillanatban a horvátországi magyar kisebbség legnagyobb problémái. Ezek többnyire oktatási intézményeket érintő kérdések. Másnap Zágrábban tárgyaltam Daria Krstičević asszonnyal, aki azt az óhajukat tolmácsolta, hogy mivel ebben az évben lesz húszéves évfordulója a magyar-horvát kisebbségvédelmi egyezménynek, ezt egy bizottsági üléssel is meg kellene ünnepelni, meg kellene erről emlékezni, sőt lehet, hogy egy közös nyilatkozat kiadásával is meg kellene ezt erősíteni. Én úgy láttam, hogy a részükről van egy nyitottság, és szeretnék ezt az ügyet továbbvinni pozitív irányba. Magyarország mindent teljesített, amit a jegyzőkönyvben vállalt. Azt tudni kell, hogy több mint 600 millió forinttal támogattuk – oktatás, Pécsi Horvát Színház, és így tovább – a Magyarországi Horvát Önkormányzatot. A határ másik oldalán vannak problémák, főleg a laskói iskolával és az eszéki iskolaközpont kollégiumával, a horvátok jelentős lemaradásban vannak, ami az ügyeket illeti. Kértem a miniszterhelyettes asszonyt, hogy ebben segítsen, nézzenek utána, mert el kell mozdulni a holtpontról. Sőt még van egy másik kérdés is, amit az eszéki önkormányzattal rendezni kell. Mondjuk úgy, hogy most az ő részükön van a labda.

A szlovén nagykövet asszony szintén megkeresett a közelmúltban. Náluk sincs még kinevezve a bizottság szlovén társelnöke, de 12-én Budapestre látogat a szlovén külügyminiszter. Tagja leszek a tárgyalódelegációnak, és kérni fogjuk, hogy nevezzék ki a társelnököt, és akkor tudunk tárgyalni. Azt még elmondom önöknek – bocsánat, hogy ezzel csak most jövök elő –, hogy Magyar Levente titkársága készíti az előterjesztést a kormány részére, amely engem nevezne ki a kisebbségi vegyes bizottság magyar társelnökévé. Szlovéniával kapcsolatosan itt tartunk.

Szerbiában Pásztor Bálinttal már találkoztam és tárgyaltam, de a szerb féllel még nem. Hasonlóképpen nem találkoztam még a szlovák féllel és az ukrán féllel sem. Nem azért, hogy az ukrán féllel találkozzak, de Beregszászra van egy meghívásom, amely június vége felé esedékes, s akkor a helyszínen fogok találkozni a magyar kisebbség képviselőivel.

Körülbelül ennyit kívántam elmondani a tisztelt bizottságnak arról a másfél hónapról, amennyit tevékenykedtünk, és ezt szeretnénk a jövőben is tenni. Az előterjesztésben az ezt megelőző időszak történései is benne vannak. Ezzel zárom az előterjesztésemet és várom a kérdéseket. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Tisztelt Bizottság! Kinek van kérdése, észrevétele? Hoffmann Rózsa képviselő asszony!

Kérdések, észrevételek

DR. HOFFMANN RÓZSA (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Nem szoktam elsőnek jelentkezni, de akkora csönd volt, hogy gondoltam, megtöröm. Köszönöm szépen a tartalmas beszámolókat. Néhány gondolattal szeretném a közös gondolkodást elősegíteni.

A nemzetpolitikánk jó úton halad, de jó lenne, ha készülné egy olyan hosszú távú stratégia, amelyben a célok és a kisebb-apróbb projektek mellé, amelyek mind hasznosak, konkrétumok is bekerülnének, hogy hol, mi az, amit Magyarország tenni tud és tenni akar. Persze sokkal nagyobb költségvetéssel, mint amekkora most a nemzetpolitika rendelkezésére áll, s meghatározva azokat a helyeket, tényezőket és építményeket, amiket el akarunk érni.

Szándékosan mondtam építményt, mert többször elhangzott, hogy alapvetően az oktatásügy a legfontosabb területe a nemzetpolitikának. Én magam úgy vélem, azzal tudnánk erősíteni, megtartani, talán még gyarapítani is akár a határ menti, akár a

szórványban, akár a tömbben lévő magyarságot, ha az iskoláikban olyan körülményeket tudnánk nekik teremteni, amelyek messze-messze felülmúlják az ottani viszonyokat, hogy érdekük legyen magyar iskolába járni. Nagyon vegyes megítélésű az, hogy az oktatási támogatás mit ért el és mit nem, de vonzerőt jelenthetne, ha a kinti magyar gyerekek olyan iskolába járhatnának, amelyek a XXI. vagy akár a XXII. század követelményeinek megfelelnek, mi több a magyar állam egyéb juttatásokkal tudná anyagilag is ösztönözni, hogy a gyerekek oda járjanak. Mire gondolok? Ingyen egyenruha, ingyen felszerelés, vagy például tudomásom szerint a romániai iskolákban nincs étkeztetés, de nálunk lenne, és ilyen apróságok összeszedésére, ami vonzerő lehetne, és a magyar költségvetés számára csak morzsát jelentene, de a kinti nagy szegénységben élő, elrománosodó vagy elszlovákosodó magyarságnak vonzerőt jelenthetne.

Azt is nagyon meg kell vizsgálni, hogy hol érdemes kollégiumot építeni, mert még ha magyar kollégiumba is mennek a gyerekek, de szlovák, román és egyéb iskolákba járnak, az ő magyar identitásuk már kétséges. Tehát nem kell ezt feltétlenül forszírozni. Nagyon alapos vizsgálatokat igényel ez. Ezért örülök és gratulálok volt frakciótársamnak, Kalmár Ferenc úrnak a kinevezéséhez, mert a szomszédságpolitikai miniszteri biztos részvételével talán megteremtődik annak a feltétele, hogy ne hozzunk elhamarkodott döntést. Én tehát egy nagyon komoly iskolaépítési és iskolaszervezési programért emelek itt most szót, amely persze nem jövőre kell, hogy befejeződjék, de el kell, hogy kezdődjék, és sokkal nagyobb költségvetéssel, mint a mostani.

A szakképzési fejlesztést is nagyon jó elgondolásnak tartom. Azt hiszem, itt is érdemes foglalkozni azzal, hogy hol érdemes tiszta magyar nyelvű szakképző iskolát, és hol kétnyelvűt alapítani. A tömbmagyarságban nyilván az egynyelvű magyar szakképző iskolaké lehet a jövő, de ha a szórványban valahol sikerül ilyen iskolát és mellé kollégiumot létrehozni, akkor ezeknek a fiataloknak a szórványban kell majd boldogulniuk, a szakmájukat végezniük, és ha nem tanulják meg a szakkifejezéseket annak az országnak a többségi nyelvén, akkor hátrányba kerülnek. Mindezzel csak arra szerettem volna felhívni a figyelmet, hogy egy ilyen stratégiában nem szabad közös, általános sztereotip megoldásokat alkalmazni, hanem minden országban, minden térségben az ott legnagyobb eredménnyel kecsegtető megoldást kell vállalni vagy választani.

Örvendetesnek tartom azt is, hogy az Európai Unióban ez a meghallgatás megtörtént. Elég jó sajtója volt nálunk is, és talán folytatódik valami. A Külügyminisztérium segítségét kérem a tekintetben, hogy minden magyar képviselőt, közszereplőt, ha bármilyen szervezet munkájában részt vesz, egy kicsit segítsék abban, hogy a magyarság témáját megjelenítsék. Ezt azért mondom, mert tegnap még Párizsban voltam, ahol az Európa Tanács Kulturális Bizottságának egy készülő raportjáról volt szó, már másodszor. Egy francia szocialista képviselő az előterjesztő, és „A kulturális együttélés” az eufemisztikus címe ennek a raportnak. Sorra-sorra említette a szórványokat, a szórványban élő embereket, de ezt csak a migránsokra vonatkoztatta. Én másodszor szólaltam fel a bizottságban, hogy ha szórványról beszél, akkor a történelmileg kialakult szórványokat érintse. Mi több, utána megkerestem, leültem vele beszélgetni és meghívtam Magyarországra, amit el is fogadott. Persze még nem biztos, hogy ebből lesz is valami, de arra gondolok, hogy jobban bele kell vésni az európai politikusok tudatába a mi magyarságunk helyzetét. Meg kell mondjam, hogy többüknek, akikkel most már egyéves nemzetközi szervezeti tagságom alatt beszélgettem, láthatólag nem sok fogalma van arról, hogy miért élnek magyarok a Partiumban. Ez legalább olyan figyelmet igényel, mint a török vendégmunkások diaszpórája, vagy a német vendégmunkásoké egy másik országban. Ezek persze nyilván

fontos európai témák, de számunkra a nemzetpolitikánk szempontjából ez legalább ilyen fontos.

A testvérvárosi pályázat ezek szerint már kiíródott. Kérdezem, az elbírálás szempontjaiban benne van-e az, hogy ezeket a pénzeket ne csak arra fordítsák, hogy a polgármester és a környezete utazik, hanem az adott település civil környezete is részesüljön ezekben a programokban. Hát bizony tudok egy-két olyan magyar településről, ahol a polgármester és a jegyző már tizedszer utazik ki a testvérvárosba, a lakosság meg szinte semmit nem tud arról, hogy nekik van testvérvárosi kapcsolatuk. Amennyiben ez esetleg nem kapott elég hangsúlyt, javaslom, hogy a jövőben az ilyen programoknál fordítottassék nagy figyelem arra, hogy ez a polgárok kapcsolatát kell, hogy szolgálja, ami persze nem valósítható meg anélkül, hogy a település vezetői ezekben a kapcsolatokban ne vennének részt, de ha csak rájuk korlátozódik a dolog, az nem szerencsés. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bartos Mónika képviselő asszony!

BARTOS MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. S azt is köszönöm elnök úrnak, hogy van módunk és lehetőségünk erről a témáról szót váltani, és hogy elnök úr javaslata és ígérete szerint ezt valószínűleg rendszeresen tudjuk megtenni. Köszönöm szépen államtitkár úr és miniszteri biztos úr beszámolóját. Ez egy olyan téma, amiről nemcsak egy napot, hanem egy hetet is tudnánk beszélgetni, mert azt hiszem, hogy a jelenlevőkben nagyon sok kérdés és vélemény fogalmazódik meg.

Én csak egy részletkérdésre szeretném felhívni a figyelmet, illetve rávilágítani. Ennek az az oka, hogy az a megtiszteltetés ért, hogy az elmúlt két hétben a házelnök úrral Chilében és Argentínában járhattam, ahol találkoztam ott élő magyarokkal. A Buenos Aires-i magyarsággal való beszélgetés során merült fel bennem az a gondolat, hogy a Kőrösi Csoma-programot vajon ki tudnánk-e terjeszteni az egyházak felé is. Buenos Airesben van egy Mindszentynum nevezetű magyar tulajdonú épület, ahol van egy magyar kápolna, de évekkkel ezelőtt elhunyt az az atya, aki ott a szolgálatot végezte, és nincs utánpótlás. Az ilyen távolságban élő magyar közösségek megmaradásának – főleg a harmadik-negyedik generációs magyarok esetében – az egyik feltétele a magyar nyelv, és ennek az istentisztelet vagy a szentmise egy nagyon jó lehetősége lenne, és nemcsak a lelki élet ápolása miatt, hanem azért is, mert az anyanyelvükön tudnák hallgatni az istentiszteletet. Ők azt mondták, nem is ragaszkodnak ahhoz, hogy katolikus pap legyen, hanem lehetne református vagy evangélikus lelkész is, de a lényeg, hogy nagyon örülnének az utánpótlásnak. Az egyházakkal talán meg lehetne állapodni abban, vagy lehetne egy együttműködést kötni, hogy a Kőrösi Csoma-program keretében kispapokat vagy lelkész-növendékeket küldjünk ki ösztöndíjjal ottani szolgálatra, ezzel segítve ezeket a közösségeket.

A másik gondolattal csatlakozom Hoffmann Rózsa képviselőtársamhoz a testvérvárosi kapcsolatok ügyében. Argentínában igen nagy távolságok vannak. Buenos Airesbe például ezer kilométerről jött egy magyar ember, aki tiszteletbeli konzul lesz ott, és felvetette, hogy nagyon szívesen létesítenének magyarországi településsel testvérvárosi kapcsolatot. Lehet, hogy ezt érdemes lenne megfontolni, hogy ne csak Kárpát-medencei vagy európai, hanem nagy távolságban lévő településekkel is legyen kapcsolat – különböző formája lehet ennek –, pontosan azért, hogy a magyarországiakkal erősebb legyen az ottani közösség kapcsolata. Köszönöm szépen.

ELNÖK: További kérdések? (Szávay István jelentkezik.) Semmi akadály, csak szavaznunk kell róla. Ki támogatja, hogy Szávay képviselő úrnak szót adjunk?

(Szavazás.) A bizottság támogatja, hogy Szávay képviselő úrnak szót adjunk. Parancsoljon!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a lehetőséget elnök úrnak és a bizottságnak. Én nem vagyok a bizottság tagja, csak mint a témával foglalkozó képviselőt érdekelt a beszámoló, főleg úgy, hogy párttársaim nem tudnak itt lenni. Köszönöm szépen a pontos beszámolót. Államtitkár úrnak és miniszteri biztos úrnak én is jó munkát kívánok ehhez a feladathoz.

Azt külön köszönöm államtitkár úrnak – mert a korábbi években ez nem feltétlenül volt jellemző –, hogy a meglévő problémákkal is világosan szembenézett és felsorolta azokat a beszámolójában. Én hadd térjek ki külön is egy dologra, ami azt hiszem, eddig még egyetlen kormányzati vezető részéről sem lett kimondva, világossá téve, hogy betelepülés folyik a Kárpátaljára, a kárpátaljai magyarlakta falvakat érintő betelepülés folyik. Ön is említette, hogy fontos a magyar települések etnikai viszonyainak a megőrzése. Ez a Nemzetpolitikai Államtitkárság lehetőségein és feladatain természetesen túlmutat, ezért is jó, hogy a miniszteri biztos úr is itt van, hiszen ez már a diplomácia feladatkörébe tartozik. Én csak ennek a fontosságára szeretnék ráerősíteni. Jó lenne, ha Magyarországnak az ezzel kapcsolatos elvárása a magyar diplomáciában is világosan vagy világosabban meg tudna jelenni.

Nagy örömmel hallottam a testvérvárosi programról, annál is inkább, mert ez a mi 2014-es programunkban szerepelt. Ezek szerint önök is lapozgatták azt. Azzal sajnos egyet kell értenem, amit volt államtitkár asszony említett ennek a programnak a jó kihasználtságát illetően. Ha szabad, annyi javaslattal szolgálnék, hogy amikor mi ezt a programunkba illesztettük, azzal a kiegészítéssel tettük, hogy ha egy ilyen testvérvárosi kapcsolatokat érintő pályázat létrejön, akkor azt érdemes kiterjeszteni, illetve jobban támogatni azokat a programokat, ahol nemcsak az adott települések kötnek testvérvárosi egyezményt, hanem a településeken belül működő felekezetek, egyházak, gyülekezetek, iskolák, civil szervezetek, egyesületek, intézmények is. Tehát ha sokkal többrétűbb ez a kapcsolat annál, hogy egyik település a másikkal aláírja ezt a szerződést. Megfontolásra javaslom, hogy érdemes ezeket a plusz motivációkat, vagy ezeket a lehetőségeket esetleg plusz pontért beleszámítani.

S hadd utaljak még egy dologra – bár Hoffmann képviselő asszony egy picit elvette a kenyeremet –, a magyar oktatás fontosságára. Azt az ösztönzőt, az oktatás-nevelési támogatást, ami eddig megvolt, már a harmadik éve visszanyesi a költségvetés. A korábban meglévő 22 400 forint helyett most már harmadik éve csak 17 200 forint jut a gyermeküket magyar iskolába írató külföldi magyar szülőknek, ráadásul ez az összeg 2001 óta változatlan. Ehhez a pénzhez még Gyurcsányék sem nyúltak hozzá. A jövő évi költségvetésben sajnos ismét csak 4,8 milliárd forint, a teljes összeg kifizetésére egészen biztosan nem elegendő összeg szerepel. Arról nem is beszélve – ami itt szintén elhangzott –, hogy ez csak a szülőkre vonatkozik. A magyar iskolák jobbá tételére, fejlesztésére gyakorlatilag semmilyen program nincs, de ha mégis van valami, akkor kérem, hogy cáfoljanak meg ezzel kapcsolatban. Kulcskérdés az, hogy a magyar iskola legalább olyan jó legyen, mint a szlovák, a szerb vagy a román, ha nem jobb. Ma már azt látjuk, hogy az iskolaválasztás kérdése nem feltétlenül a nyelven múlik. Amikor azt látja a szülő, hogy a szlovák vagy a román iskola jobban felszerelt, jobbak ott a sportolási lehetőségek, a szemléltető eszközök és minden más, a magyar iskola meg egy kicsit rosszabb helyzetben van, akkor bizony ez is döntési szempont. Úgy gondolom, hogy ezzel kapcsolatban bőven van felelősségünk.

A Kőrösi Csoma-program mintájára a szórványban indul a Petőfi-program. Végre van valami! Tizenvalahány éven keresztül gyakorlatilag semmi nem volt a szórvány irányába, illetve egyházi vonalon volt. Ugyanakkor látni kell, és bizonyára

önök is tudják, államtitkár úr, hogy ennek a programnak az előkészítését egy picit jobban is meg lehetett volna oldani. Elég kellemetlen az, amikor a Fidesszel egyébként nem túlzottan barátságosan külhoni magyar sajtóban is megjelennek olyan hangok, amelyek a program előkészítetlenségét és egyeztetlenségét teszik szóvá, egyébként a program jó szándékának elismerése mellett. Azt persze én is szeretném jelezni, hogy a kezdeményezés kiváló, de talán egy kicsit jobban trenírozhatná magát az államtitkárság, rácsafolva a korábbi évekre azzal kapcsolatban, hogy az egyébként jó szándékú kezdeményezéseket érdemes az érintettekkel és a partnerekkel egy kicsit mélyebben egyeztetni. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Én is köszönöm szépen képviselőtársaimnak. Pár gondolatot engedjenek meg nekem is.

Először is azt szeretném hangsúlyozni, hogy a nemzetközi diplomáciában jelenleg egy nagyon komoly kisebbségpolitikai defenzíva tapasztalható. Ennek legfőbb oka, kisebbségpolitikai hivatkozási alapja a putyini agresszió, ami jelentős mértékben korlátozza a kisebbségpolitika nemzetközi képviselhetőségét. Ez mindenféleképpen egy olyan új helyzetet teremt, ami a nemzetpolitika és a nemzetpolitikai diplomácia számára nem megkerülhető. Nem végeztük el a szükséges reflexiót ennek az új helyzetnek a fényében, és tartósan számolnunk kell azzal, hogy Vlagyimir Putyin expanzív politikája kisebbségpolitikai érvek alapján fog megfogalmazódni, s a közhiedelemmel ellentétben ez nem segít bennünket, hanem nagyon nagymértékben korlátozza a mozgásterünket. Lehet, hogy Putyin arra hivatkozva lép fel a nemzetközi kisebbségpolitikában, hogy elnyomták a krími orosz nyelvhasználatot, ezért kellett Krímet visszacsatolni Oroszországhoz, ez azonban egy olyan komoly dilemmát vet fel a magyar nemzetpolitika számára, ami az elkövetkezendő időszakban megoldást igényel.

Úgy vélem, az egyik legfontosabb feladatunk az, hogy ne pusztán a mi nemzetpolitikánkban és diplomáciánkban gondolkozzunk, hanem próbáljuk elősegíteni a határon túli szervezetek fokozottabb nemzetközi aktivitását. A FÜEN – amely a közelmúltban tartotta a közgyűlését – például európai viszonylatban nagyon jelentős. Vagy gondolkodni kell azon, hogy hogyan lehetne az egyes határon túli magyar szervezetek programját, követeléseit, célkitűzéseit színvonalasan, közérthetően megjeleníteni a nemzetközi szinten. Az ő aktivitásukat nem tudja a magyar kormány kiváltani és helyettesíteni, viszont segíteni őket abban, és olyan helyzeteket teremteni, hogy megjelenjenek, mindenféleképpen fontos részét kell képezze a válasznak. Ez egy általános vonatkozás.

A második a szomszédságpolitikai dimenzió. A szomszédságpolitika nemcsak a nemzetpolitikának nagyon fontos összetevője, hanem a magyar Közép-Európa-politikának is. A közép-európai együttműködés jelenleg nagyon súlyos válságban van, némelyek temetik, Közép-Európában is temetik, mondván, hogy megfeneklett a közép-európai együttműködés az ukrán kérdés miatt. Ugyanis vannak olyan közép-európai országok, amelyek Ukrajna mellé álltak, és vannak olyan közép-európai országok, amelyek Oroszország mellé álltak. Innentől fogva a közép-európai együttműködés halott. Hallhatjuk a gyászjelentéseket. Fontos annak tudatosítása, hogy a magyar külpolitika számára ez egy rendkívül aggasztó fejlemény, és hogy a Közép-Európa-politikának nemcsak ez a dimenziója van, hanem van a szomszédságpolitikai dimenziója is, és döntő mértékben befolyásolhatja egy életképes Közép-Európa-politika megvalósítását az, hogy milyen szomszédságpolitikai kapcsolataink vannak; nemcsak a V4 tehát, hanem a működő szomszédkapcsolatok is. Úgy vélem ezért, nagyon fontos, hogy a szomszédságpolitikát és a nemzetpolitikát összhangban tudjuk kezelni.

Románia viszonylatában a szomszédságpolitikánk jelenleg elégtelen szinten áll. Szlovákia vonatkozásában a „felemás” az a jelző, amit tudnék alkalmazni, hiszen lehet, hogy egy bizonyos értelemben a szomszédságpolitika Szlovákia irányában működik, de a magyar-szlovák szomszédságpolitika nemzetpolitikai komponensei gyakorlatilag tetszhalott állapotban vannak. Ukrajna irányában a szomszédságpolitika kifejezetten törékeny; vannak pozitív elemei, de nagyon nagyfokú az érzékenység és a bizalmatlanság. Az elmúlt egy esztendőben ilyenfajta jelleget öltött abban a változékony helyzetben a magyar-ukrán kapcsolatrendszer, amelyben Ukrajna található. A szerb kapcsolatokra tudom azt mondani, hogy azok ígéretesen fejlődnek, de nyilvánvalóan még nagyon sokat kell dolgozni azért, hogy a szerb kapcsolatokban benne rejlő lehetőségek kiaknázhatók legyenek.

Úgy vélem, az a helyzetértékelés, amit itt hallhattunk, hogy milyen a nemzetpolitika az egyes viszonylatokban, ebben az összefüggésrendszerben értelmezhető. Nekünk nem pusztán helyzetet kell értékelni, hanem meg kell találni a helyzet megmozdításának a lehetőségét, tehát nekünk helyzetet kell teremteni. Úgy gondolom, hogy ez közös feladat. A Külügyminisztérium nem tekinthet el a nemzetpolitikai diplomáciától. De a nemzetpolitika sem tekinthet el a nemzetpolitikai diplomáciától, ez tehát egy közös terület. Nagyon szerencsétlen dolog lenne, ha a nemzetpolitikai diplomácia két szék között a pad alá kerülne: a Külügyminisztérium azt mondaná, hogy azzal foglalkozzon a Potápi-féle államtitkárság, a Nemzetpolitikai Államtitkárság meg azt mondaná, hogy a nemzetpolitikai diplomáciával foglalkozzon a Külügyminisztérium. Úgy gondolom, hogy ebben a helyzetben mindkét intézménynek feladata van. A nemzetpolitikai diplomáciát szeretném aláhúzni.

A Külügyminisztériumnak természetesen ezen túlmenő feladatai is vannak, rendkívül szerteágazó feladatai. Például az, amit itt a honosításról hallhattunk, az elmúlt négy-öt esztendőben a Külügyminisztérium egyik fő tevékenysége volt, és az elkövetkezendő időszakban is annak kell maradnia. A konzuli főosztály és a magyar konzulátusok támogatása alapvető nemzetpolitikai feladat, hogy kapja meg a működéshez szükséges feltételeket a konzuli szolgálatunk. Nyilvánvalóan változnak a körülmények, több kiszállásra van szükség, a helyzethez valóban alkalmazkodni kell, s nemcsak a Kárpát-medencében, de a Kárpát-medencében hangsúlyosan.

Ami a kicsit szűk értelemben vett nemzetpolitikát jelenti: úgy vélem, az első, a második és a harmadik nemzeti kormány időszakában is megvoltak a nemzetpolitika integráló hangsúlyai, mint státusztörvény, honosítás. Azt hiszem, most is nagyon fontos lenne a magyar nemzetpolitikában egy integráló gondolatot azonosítani. Egyre több trend látható, amelyik egyre inkább az ágazati nemzetpolitikai integráció irányába mutat. De hogy meg tudjuk-e valósítani, hogy az egyes ágazatok hatékonyan gondolkozzanak a nemzetpolitikában, az nemcsak a Külügyminisztérium és a Nemzetpolitikai Államtitkárság közötti együttműködés kérdését veti fel, hanem a többi tárca határon túli aktivitását is.

Az egy jó hír, amit Potápi államtitkár úr elmondott az NGM-mel és az NFM-mel való szakképzési megállapodás megkötéséről. De azt hiszem nélkülözhetetlen, hogy az oktatási tárcának legyen Kárpát-medencei oktatási stratégiája, vagy az egyházüggyekkel foglalkozó államtitkárságnak legyen Kárpát-medencei egyházpolitikai dimenziója, meg a humanitárius segélyezésnek is, hiszen egyre hangsúlyosabban jelenik meg a kárpátaljai aktivitásban a humanitárius segélyezés kérdése. Szinte nincs olyan tárca – mindegyiken végigmehetnénk –, amely ebből kimaradhatna. Az ösztöndíjprogram a Külügyminisztériumtól átkerült az oktatási tárcához, a Határtalanul! program pedig most az EMMI-nél van.

E programok vonatkozásában, amelyeket a Nemzetpolitikai Államtitkárság futtat, rendkívül fontos az, hogy legyen folyamatosan egy feedback, például arról, hogy

hogyan teljesít a Kőrösi-program. Azt hiszem, ez egy jó program, minden visszajelzés pozitív, mégis meg kellene találni az ellenőrzés, a beszámolás és a további célkijelölés egy működőképes rendszerét. És a kommunikációját is, mert a Kőrösi-program egy olyan dolog, amiről van mit beszélni. A politikai kommunikáció színterén is van ebben komoly lehetőség. Tehát az lenne az első, amit hangsúlyozni szeretnék, fontos, hogy legyen egy integráló gondolata a mostani időszaknak.

Hangsúlyoztam már a nemzetközi aktivitást; itt is el lehet mondani, érdemes lenne célzottan programot létesíteni arra, hogy a határon túli közösségeink hogyan tudnak megjeleni. Egyébként az lehet az autonómiapolitika fenntartásának is a záloga, hogy a határon túli magyar szervezetek hangsúlyosan jelenítsék meg az autonómiatörekvéseiket. Érdekes, hogy az előterjesztők egyike sem húzta ezt alá, de nem hiszem, hogy ezt az elkövetkezendő időszakban nélkülözni lehetne.

Én is egyetértek Hoffmann államtitkár asszonnyal abban, hogy a források nagyságrendi növelése szinte előfeltétele annak, hogy ezekben a gondolatokban érdemes legyen továbbhaladnunk. A határon túlra fordítandó támogatásokban a gazdaság szerepe fontos, de amikor nagyságrendi növelésről beszélünk, akkor annak nemcsak és nem elsősorban a gazdasági jellegű támogatásokat kell érintenie, hanem az összes jelenlegi támogatási területet, legyen szó oktatásról vagy az egyházakról.

És vannak nagyon fontos kérdések, amelyek új kérdésként merülnek fel a nemzetpolitika számára, és foglalkoznunk kell vele. Ilyen például az új diaszpóra jelensége, az, hogy van félmillió új magyar az Európai Unióban. Az, hogy Dublinban megjelenik a Kőrösi-program, egy kísérletként fogható fel, hogy az új diaszpórával elkezdjük foglalkozni, de ennek kell legyen valamilyen szisztematikus rendszere. Nyilvánvaló, hogy ez előbb-utóbb egyre bővülő feladattá fog válni, és nem lehet pusztán egy logikára, egy programra felfűzni, hiszen itt vannak óvodák, oktatási segédeszközök kellene, az egyházi tevékenységre vonatkozó igények jelennek meg, jelen vannak a külképviseleteink, konzuli feladatokat jelent, tehát egy szerteágazó feladat.

Szeretném megköszönni vendégeinknek a szerteágazó beszámolót. Azt hiszem, fontos, hogy a Külügyi bizottságban ezen a területen is rendszeressé tegyünk a kérdéseknek az ebből a sajátos szempontból való megtárgyalását.

Ha nincs több hozzászólási igény, akkor újra megadom a szót a vendégeinknek. Először miniszteri biztos úrnak.

Kalmár Ferenc András miniszteri biztos válasza

KALMÁR FERENC ANDRÁS miniszteri biztos, Külgazdasági és Külügyminisztérium: Köszönöm, elnök úr. Megpróbálok rövid lenni. Újra megköszönöm a meghívást és azt az ötletet, kezdeményezést, hogy időnként számoljunk be a bizottságnak arról, hogy mivel foglalkozik a miniszteri biztos és mivel foglalkozik a Nemzetpolitikai Államtitkárság. Nyilvánvaló, hogy ez a Külügyi bizottságnak egy fontos területe, és erről tudnia kell.

Rátérnék a kérdésekre és a felvetett témákra. Hoffmann Rózsa képviselő asszony hozzászólásával kezdem. Az iskolakérdés, a modern iskolák létrehozása. Én azt tapasztalom, hogy van egy aszimmetria köztünk és a szomszédaink között. Éppen tegnap volt nálam Hepp Mihály horvát szószóló úr, és azt mondta, olyan két horvát iskola van Magyarországon – Hercegszántón és Pécsen –, amelyek Európában bárhol megállnák a helyüket. A gyengén hallók számára is vannak ott lehetőségek, amelyek úgy vannak beépítve, hogy a falba kell csatlakozni, mindent meg lehet oldani, és még a gyengén halló gyerekek is képesek tanulni ezekben az iskolákban. A laskói iskolában pedig az igazgató asszony elmondása szerint esik be az eső. Ilyen kérdések vannak. Én elég határozottan mondtam Zágrábban a miniszterhelyettes asszonynak és a nagykövet úrnak, hogy ezzel foglalkozni kell, mert az nem járja, hogy esik be az eső az iskolában.

Hoffmann Rózsa képviselő asszony hiányolja a magyar kérdés tudatosítását Európában. Nekem is ez volt az érzésem 2010-ben, amikor kikerültem az Európa Tanácsba, és azt láttam, hogy Európa még 25 év után sincs tisztában azzal, hogy van egy magyar kérdés Európában. Ez viszont a mi felelősségünk. Mondok önöknek egy példát, ami lehet, hogy durvának fog hangzani. Az elmúlt hetekben találkoztam Paczolay Péterrel, az Alkotmánybíróság volt elnökével, aki most Rómába készül kimenni nagykövetnek. Ő tagja a Velencei Bizottságnak is – hogy tagja-e még, azt nem tudom, de az volt –, és ő mesélte a következőt. Egy svéd bíró – aki tagja a Velencei Bizottságnak, tehát nem egy alulképzett valaki – azt kérdezte tőle, amikor erdélyi magyar dolgok jöttek elő, hogy miért költöztek ki Magyarországról Romániába ilyen nagy számban ezek az emberek. Tessék elképzelni! De nekem is vannak ilyen jellegű élményeim Strasbourgból, azokat most nem mondom el.

Ami a FÜEN-t illeti: Hansen úrral többször is beszéltem, Kolozsváron az RMDSZ kongresszusán találkoztam vele, de azóta is már kétszer, egyszer Budapesten is. Annak idején az előző ciklusban még elnök úrral is beszélgettünk arról, hogy a FÜEN-t nagyon kéne támogatnunk. Hansen úr azt mondta nekem, hogy a német külügyminiszter részéről volt egy nagyon komoly szóbeli támogatási ígéret. Reméljük, hogy ezt lehet szélesíteni, mert a FÜEN az a szervezet, amely vihetné – de nagyobb erővel kéne, hogy vigye – a magyar kisebbségi ügyeket. Ne felejtsük el, hogy a FÜEN egyik alelnöke Vincze Lóránt kolozsvári RMDSZ-es politikus. Tehát végül is ott vagyunk, úgyhogy ezzel foglalkozni kellene, és jobban kellene használni.

Nagyon fontosak a testvérvárosi kapcsolatok, de az argentinai testvérvárosi kapcsolat állami támogatás nélkül nem fog menni. Húsz évig önkormányzati képviselő voltam Szegeden, így tudom, hogy ezeket az önkormányzatnak kell finanszíroznia. Elég nehezen tudom elképzelni, hogy egy magyarországi önkormányzat egy argentinai testvérvárosi kapcsolatot finanszírozzon. Az észak-amerikai testvérvárosi kapcsolatok is csak nyögvenyelősen mennek. Pénz kérdése az egész, viszont nagyon fontosak ezek a kapcsolatok.

A papkérdéssel nemcsak Argentínában találkozunk, hanem például Zágrábban is találkoztam ezzel a kérdéssel. Nemrégiben találkoztam a zágrábi Ady-körrel. Itt mondom el önöknek, hogy Zágrábban körülbelül ezer magyart tartanak nyilván. Jelenleg havonta egyszer van magyar mise Zágrábban, amikor a keszthelyi katolikus pap Erdő Péter utasítására kimegy oda. Így oldották meg ezt a kérdést, de el kell mondani, hogy csak ideiglenesen. Viszont tudnak olyan horvátországi körzeteket, ahol van magyarul beszélő pap, de más püspökséghez tartozik, és az egyik püspök nem akarja a másikat átadni. Úgy láttam, hogy Horvátországban a püspökségek és a katolikus egyház sok tekintetben eléggé merev. Ezen mi megpróbálunk segíteni. Én ezt a kérdést felvállalom a Magyar Püspöki Karon keresztül, hátha tudunk valamit mozdítani ezen az ügyön.

Ami az orosz expanziót illeti: ez bizonyos szempontból negatív és visszahúzó erő a mi törekvéseink kapcsán, viszont én mindenhol azt szoktam mondani, hogy a magyarság nem az agresszióban, hanem az európai jogban bíz. Mi nem akarunk agresszív eszközökhöz nyúlni, hanem a jogi utakat akarjuk használni, hogy a céljainkat demokratikus úton érjük el.

Brenzovics Lászlótól legutóbb azt hallottam, hogy az ukrán kormány megint hozott egy olyan döntést, amin az ember csak csodálkozni tud: megszüntették a kisebbségi hivatalt. Ez egyszerűen érthetetlen, de ez van. Érthetetlen!

Szomszédságpolitika. Véleményem szerint jelenleg nem rajtunk múlik a román-magyar viszony mikéntje és minősége. Ha zárt ülésen lennénk, tudnék mesélni arról, hogy mik jöttek elő az említett 18 órás tárgyalás alatt, és hogyan viszonyultak bizonyos dolgokhoz. S bizonyára elnök úr is tudja, hogy konzuli problémák is vannak például a

létszámok tekintetében, amit a román fél túlzottnak ítél. Ez tehát jelen pillanatban nem tőlünk függ. Egyszerűen nem lehet elfogadni azokat a véleményeket és azt a magatartást, amely teljesen elzárkózik bizonyos dolgok tárgyalásától.

ELNÖK: Ebből mi következik?

KALMÁR FERENC ANDRÁS miniszteri biztos, Külgazdasági és Külügyminisztérium: Ezt valahogy fel kell törni, találni kell valamilyen megoldást, ha bírunk, ha pedig nem – kérem a sajtót, hogy ezt ne írják meg –, akkor várunk egy kormányváltást.

ELNÖK: És aztán?

KALMÁR FERENC ANDRÁS miniszteri biztos, Külgazdasági és Külügyminisztérium: Remélhetőleg változik a helyzet. De ezt se mondom tovább, mert lehet, hogy ehhez zárt ülés kellene.

Ami a Nemzetpolitikai Államtitkárság és a köztünk való kapcsolatot illeti: eddig is nagyon jó volt a személyes kapcsolatom Potápi Árpáddal. Köztünk semmilyen feszültség nincs, mindenben egyeztetünk.

A másik: tessék nekem megengedni, hogy Szlovákiával kapcsolatosan felhívjam a figyelmet egy nagyon fontos dologra. A sajtóban megjelent egy olyan hír – ezt elsősorban elnök úrnak mondom, de nyilván az egész bizottságnak is, hogy erre figyeljünk fel –, hogy módosul a magyar-szlovák határ. Egy 17 hektáros földterületcseréről van szó, ami egy normális dolog lehetne. De tudni kell, hogy a békeszerződések a folyók medrét jelölik meg, mint határt. Most arra van kezdeményezés, hogy a határt vegyük ki a folyók medréből, hiszen a folyók változnak, és tegyük a szárazföldre. Véleményem szerint ez egy nagyon veszélyes dolog, és van egy precedens, amit úgy hívnak, hogy Bős-Nagymaros. Ugyanis ha a folyó medre változik és a határ egyik vagy másik fél területére kerül, akár még az is megtörténhet, hogy valaki eltereli a folyót, és akkor úgy járunk, mint Bős-Nagymarosnál, hogy lehet utána vitatkozni. Azt hiszem, hogy ezt a témát komolyabban meg kellene nézni, és nem a vízügyi szakemberekre kellene bízni, mert a vízügynek nyilván az az érdeke, hogy szárazföldön legyen a határ, hiszen akkor kevesebb munka van vele. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Mi is köszönjük. Államtitkár úr!

Potápi Árpád János államtitkár válaszai

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm szépen. Ezt a gondolatot folytatva csak humorosan jegyzem meg, tőlünk is lehet szárazföldön a határ. Nem muszáj, hogy a folyó medrében legyen, lehet szárazföldön is. De ez nyilván csak a humor része volt. (Kalmár Ferenc András: A többi zárt ülésen.) Igen, a többi zárt ülésen.

Köszönöm szépen a kérdéseket, köszönöm szépen elnök úr, alelnök úr és a bizottság eddigi támogatását, és Szávay képviselő úrnak is, hiszen már ötödik éve, hogy együtt dolgozunk.

Több kérdés és észrevétel érintette ugyanazt a témát. Ilyen például a magyar kérdés fenntartása a nemzetközi porondon. Én is úgy gondolom, hogy az elmúlt egy évben nem léptünk előre ezen a területen, hiszen megváltozott a parlament, képviselők kerültek ki az Országgyűlésből, mások kerültek be az Európa Tanácsba. Ezekre a képviselőkre mindenféleképpen építenünk kell, de az európai parlamenti képviselőink munkájára még inkább alapoznunk kell, és el kell őket látnunk munícióval. Ez a

legfontosabb, mert talán ez hiányzik legjobban. Ha becsületesek, keresnek minket és információt kérnek azok, akik kimennek, akkor mi ezt nyilván megadjuk, de a mindennapi teendőink mellett elsikkad az, hogy nekünk kellene őket keresnünk és ellátnunk ezzel a munícióval. Ezen változtatni kell.

Idetartozik az is, hogy a Nemzeti összetartozás bizottságán belül működött egy Autonómia albizottság, jól-rosszul, ezt mindenki ítélje meg, de legalább megvolt. Szerintem ezt újra létre kellene hozni és erősíteni kellene. Ennek a bizottságnak az elnöke Szili Katalin volt házelnökasszony volt, aki most hasonló feladatot lát el, mint miniszterelnöki megbízott. Az autonómiakérdés felszínen tartása a Kárpát-medencében és az európai porondokon szintén egy fontos feladata, amiben őt mindannyiunknak erősíteni kell.

Teljes mértékben egyetértek elnök úrral abban, hogy a nemzetpolitika az európai porondon az ukrán-orosz válságnak köszönhetően most eléggé kényes ügy, és nem is igazán lehet megfogalmazni, de hozzáteszem, az elmúlt 20-25 évben mindig voltak olyan okok, amelyek miatt igazából nem tudtuk felkelteni az Unió érdeklődését a téma iránt, s azt sem, hogy minket, az őshonos kisebbségeket elkülönítsenek az újabb, elsősorban gazdasági bevándoroltaktól, akik lehet, hogy már ötven éve élnek Németország területén – törökök, albánok, satöbbi, hadd ne soroljam –, mi pedig gyakorlatilag ugyanabba a kalapba kerülünk bele. Államtitkár asszony is utalt rá, hogy ezt kellene bevinni a köztudatba. Szerintem egyébként bent van valamennyire, csak ők nem akarnak ezen a politikán változtatni, mert számos olyan kérdést nyitnának meg, amelyekkel nem kívánnak foglalkozni, olyan kényes kérdéseket érintenének, amelyek bizonyos lehetőségeket nyitnának meg. Ezzel éppen nem kívánnak foglalkozni, és most lehet hivatkozni az ukrán-orosz helyzetre.

A V4-ek hozzáállása teljesen más az ukrán kérdéshez, például a lengyeleké és a magyaroké. Azt gondolom, ettől függetlenül vagy ennek ellenére ki kell mondani, hogy Lengyelország esetében agyelszívás működik Ukrajna irányában. Bemennek az ukrán állami egyetemekre, összeszedik a fiatalokat, a felkészült fiatal mérnököket, ösztöndíjakat adnak nekik és viszik ki őket Lengyelországba. De csinálják ezt a németek, és valamilyen mértékben csinálják a csehek is. Ha elmegyünk egy német vagy cseh szállodába, akkor azt látjuk, hogy az összes dolgozó ukrán, pedig ők nyilván nem felsőfokú műszaki végzettségűek, de ott is ugyanez zajlik. Ráadásul nemrég elnökváltás volt Lengyelországban. Nagyon kiélezett volt az elnökválasztás hajrája, és azt se felejtjük el, hogy az Ukrajnában élő lengyel nemzetiségi közösség kérdése is befolyásolhatta az eredményt. A lengyelek az elmúlt években szinte elhallgatták az ukrainai lengyel kisebbséget.

De hadd ne menjek ebbe mélyebben bele. Magyarországnak nehéz lavíroznia ebben a kérdésben, mert nekünk létérdekünk, hogy az ukrán állam megmaradjon és az orosz határt 1500 vagy nem tudom, hány kilométerrel keletre tolja. Ugyanakkor nekünk ott van egy nemzeti közösségünk, akinek a nemzetiségi jogai korlátozva vannak. Ráadásul a Porosenko-féle váltás, a parlamenti vagy Verkhovna Rada-beli váltás sem hozta meg az eredményt, hiszen nem beszélhetünk magyar járásról, nem beszélhetünk magyar választókörzetről, a nyelvi jogaikban sokkal inkább korlátozva vannak, mint például tíz évvel ezelőtt, satöbbi. Miniszterelnök úr is említette a kisebbségi hivatal megszüntetését. Tehát nincs előrelépés, és bizalmatlanok Magyarországgal szemben. Azt viszont nem értem, hogy miért, mert én nem tudok olyan szomszédos országról, amelyik ekkora segítséget nyújtana, és a társadalma egészét ennyire megmozgatná annak érdekében, hogy ukrán állampolgárokat segítsenek azért, hogy meg tudjanak maradni ebben a nehéz helyzetben.

Az oktatás kérdése. A határon túli magyarság legfontosabb problémája a nemzetpolitikában - a diaszpórában is és mindenhol másutt is – a demográfiai kérdés

megoldása, a fejlett oktatási intézményrendszer létrehozása, megőrzése és fejlesztése, valamint a magyarlakta térségek gazdasági fejlesztése. Szerintem a legsürgetőbb a demográfiai helyzet megoldása. A többiről is kell beszélni, de lassan egy olyan pedagógusértekezletre hasonlítunk, ahol a gyerek nélküli iskoláról van szó, mert ha nincsenek gyerekek, akkor pedagógusokra sincs szükség. Azt látjuk, hogy a demográfiai helyzet mindenhol nagyon rossz, ahol magyarok élnek. Nyilván vannak különbségek, szórványban sokkal nagyobb a fogyás, a tömbben kisebb, de a mutatók nagyon hasonlítanak egymásra.

Oktatás. Kántor Zoltán igazgató úrék kutatásaira alapozva azt mondhatjuk, hogy azoknak a magyaroknak, akik magyar óvodába iratkoznak, körülbelül a harmada megy végig az oktatási rendszeren és végzi el azt magyarul, és magyar oktatási intézményben kap diplomát. Ezen változtatnunk kell, minden eszközzel azon kell lennünk, hogy több magyar gyerek szülessen, a magyar gyerekek magyar óvodába iratkozzanak, utána pedig a magyar intézményrendszerben folytassák a tanulmányaikat. Való igaz az, hogy ha a magyar iskola jobban felszerelt, mint egy szlovák vagy román, s más egyéb szolgáltatásokat is tud nyújtani, akkor vonzóbb lehet. Ezen gondolkoznunk kell. A pedagógusszervezeteket is be kell vonni annak érdekében, hogy ezen hogyan lehet változtatni. Az biztosan nem jó álláspont például a felvidékiek részéről, hogy minden lehetséges eszközzel tiltakozunk az iskolabezárások ellen. Ez szerintem nem vezet sehova. Én már egy éve is arra kértem a Szlovákiai Magyar Pedagógus Szövetséget, hogy menjenek előre a folyamatban, ők maguk határozzák meg, hogy mely iskolákat kívánják fenntartani, és melyekről kénytelenek lemondani, hiszen látni kell, hogy ilyen létszámok mellett nem finanszírozható az az iskolahálózat. De ha ők ebben a folyamatban nem lépnek, nem mennek előre és szakmai irányelveket nem fogalmaznak meg, akkor lehet, hogy ez a folyamat nem úgy fog alakulni, ahogy az a felvidéki magyarságnak jó lenne. Bízom benne, hogy ők ezt a munkát elvégzik.

A FUEN-ről többször is volt szó. Ha jól tudom, május 19-én, kedden délelőtt járt nálunk a FUEN elnöke, Hans Heinrich Hansen úr, valamint Vincze Lóránt alelnök úr, akik a Nemzetpolitikai Kutatóintézet meghívására előadást tartottak a Magyarság Házában. Egyébként az Európai Unióban minden hetedik állampolgár valamelyik nemzeti kisebbséghez tartozik, ez tehát egy élő probléma, nagyon sok embert érint az Unióban. Nekik az a feladatuk, hogy ezt valahogy felszínre is tudják juttatni. A határon túli magyarságnak számos szervezete, politikai pártja van benne ebben a szövetségben. Továbbra is segítenünk kell őket, hogy ott legyenek.

Bartos Mónika képviselő asszony, Mindszentyum, KCSP. Egy KCSP-s kárpátaljai református papunk van, aki Melbourne-be megy. Az a baj, hogy itthon is kevés a pap. A leginkább a katolikusok érintettek, de nemcsak rájuk érvényes, hanem más felekezetekre is, hogy ha a határon túli magyar lelkészek, papok nem segítenének, még nehezebb lenne itthon a helyzet. Tudjuk, hogy hány település tartozik egy-egy katolikus paphoz, református vagy evangélikus lelkészhez, szinte emberfeletti munkát végeznek. Nekünk nincs arra humán erőforrásunk, hogy a határon túli magyarokat is ki tudjuk szolgálni ebből a szempontból. Azért a különböző felekezetek esetében számos példa van arra, hogy ott vannak Észak-Amerikában, Dél-Amerikában vagy Ausztráliában. Esetleges támogatásokat ehhez tudunk adni, de szervezett támogatás nincs erre. El kell ezen gondolkozni, és lehet egy lehetséges irány. A KCSP-ben most egy ilyen van. A Magyar Diaszpóra Tanács ülésén megkérdeztük, mire van szükségük, és az 50 százaléuk azt mondta, hogy néptáncosra volna szükség, aki nagyon jól tud táncolni, s csak néhányan mondták azt, hogy hitoktatókra, illetve papokra. Én ebből azt szűrtem le, hogy a konyai dervisekhez hasonló felkészültségű emberekre lenne szükség, akik egyben táncosok is, meg papok is.

ELNÖK: Az Ószövetségben van erre példa. Dávid király táncolt.

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS, a Miniszterelnökség államtitkára: Erre egy újabb programot kell megfogalmazni. Szükség van a tárcák közötti együttműködésre, ezen dolgozunk. Május 18-án volt egy nemzetpolitikai tárcaközi bizottsági egyeztető ülés a miniszterelnök-helyettes úr vezetésével, ahol arról határoztunk, hogy erre legalább félévenként szükség van. Én azt jónak tartom, hogy több tárca is foglalkozik nemzetpolitikával, hiszen a minisztériumoknál pénz is van és motiváció is van az ebben a munkában való részvételre. A KKM esetében folyamatos az együttműködés közöttünk. Most jön létre 21 Nemzeti Kereskedőház-iroda a Kárpát-medencében, valamint még egy Krakkóban, azok is színterei lehetnek a nemzetpolitikának. Amellett, hogy elsősorban gazdaságélénkítő szerepük lesz, de nemzetpolitikai szerepük szintén.

Betelepülés Kárpátaljára. Én nem erről beszéltem, hanem a felvidéki, csallóközi betelepülésről. Vannak olyan falvak, ahol semmilyen betelepülés nincs, a nemzetiségi arányunk mégis romlik. Ez annak köszönhető, hogy az elmúlt évtizedekben szlovák iskolák jöttek létre, ahova 80 százalékban magyar gyerekek járnak. Szlovákul tanulnak, az igazgató asszony is magyar nemzetiségű, de szlovákul beszélgetnek, és kialakítanak a szlovákok számára egy újabb lehetőséget, térnyerést. A református egyháznál is van egy olyan kisebbség a Felvidéken, akik már szlovák nyelvűek, viszont egyértelműen magyar felmenőkkel rendelkeznek. Ők abszolút magyarok, de már szlovákoknak vallják magukat. Tehát van egy ilyen tendencia. Tény, hogy bár nem túl jelentős arányban, de Kárpátalján is van ilyen. Ha jól tudom, a menekültek száma körülbelül nyolcszázra tehető, ami nem egy nagy szám. Ott inkább arról van szó, hogy a városokból kiköltözők nem magyar nemzetiségűek.

A PSP és a KCSP kommunikációjával kapcsolatos felvetéssel teljesen egyetérttek. A KCSP-k szinte nap mint nap szerepelhetnének a híradásban. Ez a program már a harmadik éve megy, de arra még semmilyen humánerőforrásunk nem volt, hogy azzal is foglalkozzunk, mit csináltak kint a fiatalok, milyen tapasztalataik vannak, a tapasztalatokat hogyan tudjuk felhasználni a közösségek érdekében. De legalább már felfigyeltünk erre, és ezzel is kívánunk foglalkozni. Már háromszáz ilyen tapasztalat lesz, ha lemegy ez a program az idén. Ez óriási dolog, egy olyan tudásbázis a kezünkben, amit még fel sem mértünk igazán, és amit majd a későbbiekben tudunk használni.

Én is tudok a Petőfi-programmal kapcsolatos kritikákról. Ezek a kritikák már akkor jöttek, amikor mi még – mivel egy új programot indítottunk el – azt se tudtuk, hogy mit akarunk csinálni. A kritikák tehát egy kicsit meg is előzték a cselekvésünket. Mindenhol egyeztettünk, a KCSP esetében is és a Petőfi-program esetében is. Csak halkán jegyzem meg, lehet, hogy nem is 100, hanem 102 pályázóról fogunk beszélni, és lehet, hogy 52 petőfisiről, mert mindenhol megpróbáltuk kielégíteni a szervezetek igényét.

Ha nem válaszoltam volna mindenre, akkor elnézést kérek, de azt hiszem, hogy nagyjából érintettem minden kérdést. Köszönöm szépen a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönjük szépen, államtitkár úr. Felmerült-e még valakiben további kérdés? *(Nincs jelentkező.)* Ha nem, szeretném megköszönni vendégeinknek, illetve képviselőtársainknak a lehetőséget erre az eszmecserére. Sok erőt kívánok a továbbiakhoz az államtitkár úrnak és a miniszteri biztos úrnak. A miniszteri biztos úrral napi szinten szeretnék kapcsolatot tartani, tekintettel arra, hogy ő a szomszédságpolitikai biztos, és reméljük, hogy a vegyes bizottsági pozíciókba történő kinevezésekre az előterjesztésnek megfelelően sor fog kerülni.

Köszönjük szépen a megjelenésüket, a napirendi pont tárgyalását lezárom.

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS, a Miniszterelnökség államtitkára: Annyit még hadd mondjak, hogy a jelen lévő munkatársaimnak is köszönöm a segítségét.

KALMÁR FERENC ANDRÁS miniszteri biztos (Külgazdasági és Külügyminisztérium): Én is köszönöm.

ELNÖK: Mi is köszönjük azoknak a segítségét, akik jelen voltak a Nemzetpolitikai Államtitkárságról. Valamennyiüknek jó munkát kívánok, a napirendi pontot lezárom.

Egyebek

Tisztelt Bizottság! Az egyebek következnek. Van néhány apróságunk. A lett partnerbizottság látogatása június 10-11-én zajlik le. Szeretném kérni a részvételi szándék jelzését. Ők hatan jönnek, s tőlünk még senki nem jelentkezett. Kérem, hogy képviselőtársaim ezt írják be a programjukba. Nagyon komoly vezetője van ennek a partnerbizottságnak, a volt honvédelmi miniszter. A lettek uniós elnökséget látnak el, ezért is kérem, hogy vonuljunk fel kellő létszámmal.

A tavalyi évhez hasonlóan az idén is lehetőség nyílik arra, hogy a Magyar Honvédség alakulatainál látogatást tegyünk. Az ütemtervet e-mailen mindenki megkapta. Erre is kérjük a jelentkezéseket.

Van-e bárkinek másféle egyebe? *(Nincs jelentkező.)*

Az ülés berekesztése

Amennyiben nincs, megköszönöm képviselőtársaim munkáját és az ülést berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 22 perc)

Németh Zsolt
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Soós Ferenc